

Witamy w Szkole Biblijnej „BEREA”

Berea

Chrześcijański Ośrodek Edukacyjny

Świętochłowice
ul. Wyzwolenia 8

www.berea.edu.pl
berea@berea.edu.pl

*Chwałą Bożą jest rzecz ukryć,
a chwałą królów rzecz zbadać.*

Prz 25,2

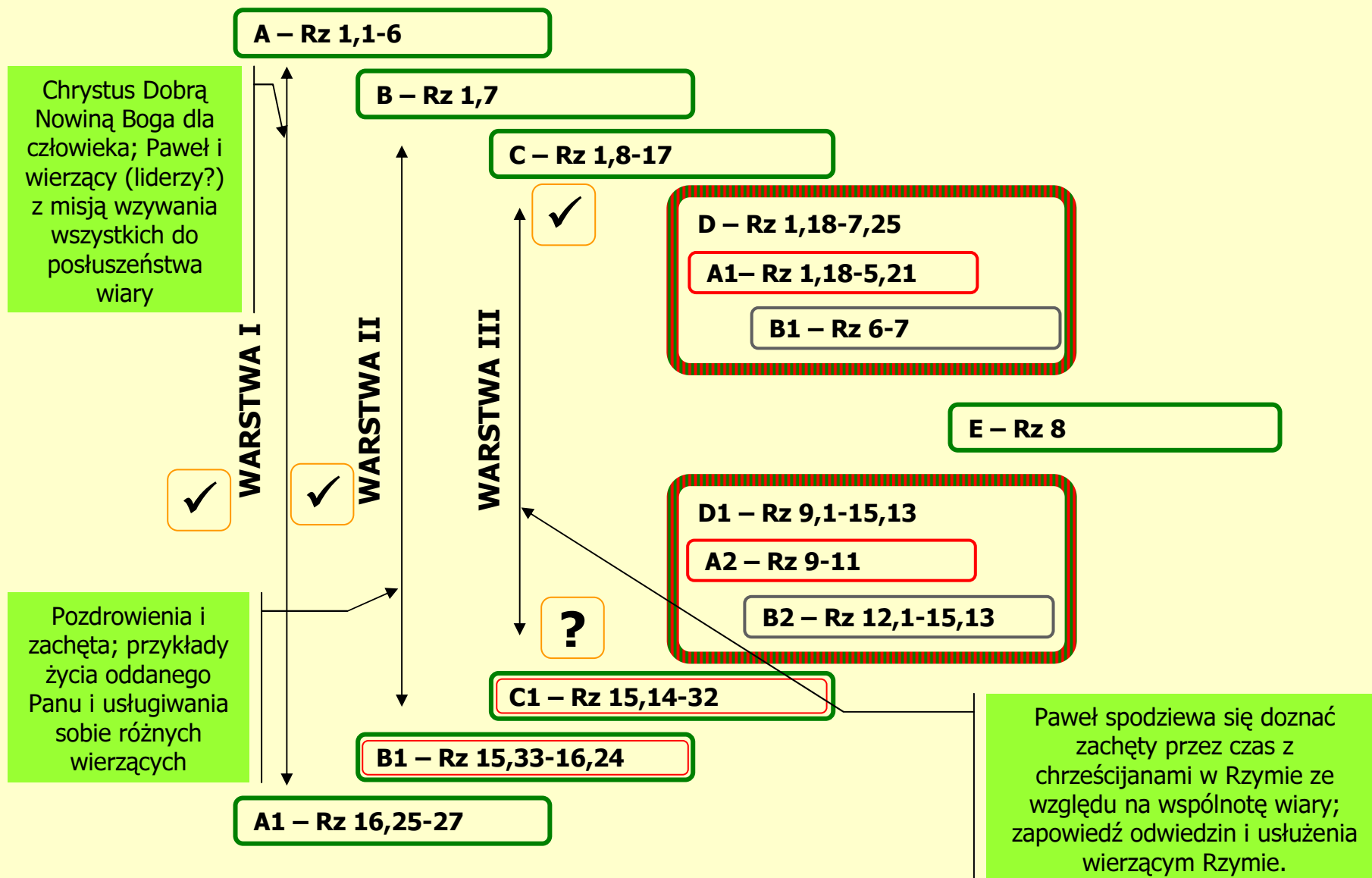
Praktyczny wykład Nowego Testamentu

List św. Pawła do Rzymian

Część I

Wykład IV

Za nami...

- Omówienie WARSTWY III – SEKCJA C1 [Rz 15,14-32] (dokończenie)
- Wprowadzenie do SEKWENCJI A1 w SEKCJI D [Rz 1,18-5,21]
- Omówienie PODSEKWENCJI A [Rz 1,18-3,18]

Zaproszenie do Listu do Rzymian

Zapraszam do korzystania z wykładów z Listu do Rzymian w ramach „SZKÓŁKI DLA DOROSŁYCH”: <http://swietochlowice.kwch.org>

Społeczność Chrześcijan
w Świętochłowicach

Home Onas Zasoby Biblia Aktualności

Księgarnia Chrześcijańska
Kazania
Wykłady
Artykuły
Szkółka dla dorosłych
Wartości i Etyka
Rozmaitości

"Chrystus przecież również cierpiał za was i zostawił wam wzór, abyście szli za Nim Jego śladami" 1Piotra 2:21

"I trwali w nauce apostoelskiej i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach"
- Dzieje Apostolskie 2:42

Zaproszenie do Listu do Rzymian

Zapraszam do korzystania z wykładów z Listu do Rzymian w ramach „SZKÓŁKI DLA DOROSŁYCH” na: <http://swietochlowice.kwch.org>

Serie

Wszystkie w tym roku

Kaznodzieja

Serie

Poprzednie lata

Małżeństwo

Ew. Mateusza

1 Tymoteusza

List do Rzymian

Urywki z Biblii

Kartki z historii

Rodzina Pańska

Biblijne święta

Imię Boga JHWH

Wiara

Credo

Post

Paruzja

Dzień święty

Siła zboru

Ekumenizm

- List do Rzymian 14,14-23 – Marek Kaczmarczyk (30/4/2017)
- List do Rzymian 14,1-13 – Marek Kaczmarczyk (26/3/2017)
- List do Rzymian 12,17-13,10 cz.2 – Marek Kaczmarczyk (26/2/2017)
- List do Rzymian 12,17-13,10 – Marek Kaczmarczyk (29/1/2017)
- List do Rzymian 12,3-16 – Marek Kaczmarczyk (25/12/2016)
- List do Rzymian 12,1-15,13 cz.2 – Marek Kaczmarczyk (27/11/2016)
- List do Rzymian 12,1-15,13 – Marek Kaczmarczyk (30/10/2016)
- List do Rzymian 12-16 – wprowadzenie – Marek Kaczmarczyk (25/9/2016)
- List do Rzymian 9-11 – podsumowanie – Marek Kaczmarczyk (29/5/2016)
- List do Rzymian 9,1-5 & 11,26-36 – Marek Kaczmarczyk (24/4/2016)
- List do Rzymian 11,11-24 – Marek Kaczmarczyk (27/3/2016)

*Chwałą Bożą jest rzecz ukryć,
a chwałą królów rzecz zbadać.*

Prz 25,2

WARSTAWA III - SEKCJE C i C1

Listu do Rzymian

(dokończenie)

A (8) Najpierw dziękuję Bogu mojemu przez Jezusa Chrystusa za was wszystkich, że wiara wasza słynie po całym świecie.

B (9a) Świadkiem bowiem jest mi Bóg, któremu służę w duchu moim przez zwiastowanie ewangelii Syna jego,

C a1 (9b) że nieustannie o was pamiętam (10) zawsze w modlitwach moich, prosząc, żeby mi się wreszcie udało za wolą Bożą przyjść do was.

b1 (11) *Pragnę bowiem ujrzeć was, abym mógł wam udzielić nieco z duchowego daru łaski dla umocnienia was,*

D (12) To znaczy, aby doznać wśród was pociechy przez obopólną wiarę, waszą i moją.

C1 a2 (13a) A nie chcę, bracia, abyście nie wiedzieli, że często zamierzałem przybyć do was, *lecz aż do tej chwili miałem przeszkody,*

b2 (13b) *aby zebrać jakiś plon i wśród was, podobnie jak wśród innych narodów.*

B1 (14) Greków i nie Greków, mądrych i niemądrych *jestem dłużnikiem.* (15) Tak więc, jeśli o mnie idzie, gotów jestem zwiastować ewangelię i wam w Rzymie.

A1 (16) Albowiem nie wstydę się ewangelii Chrystusowej, jest ona bowiem mocą Bożą ku zbawieniu każdego, kto wierzy, najpierw Żyda, potem Greka, (17) Bo usprawiedliwienie Boże w niej *jest objawiane*, z wiary w wiarę, jak napisano: A sprawiedliwy z wiary żyć będzie.

SEKCJA C - Rz 1,8-17 (BW+kor.)

A (**Wiara już**) Bogu mojemu przez Jezusa Chrystusa za was wszystkich, że wiara wasza słynie po

B (**Paweł w służbie Ewangelii**) Bóg, któremu służę w duchu moim przez zwiastowanie ewangelii

C a1 **Pragnienie Pawła, by spotkać wierzących w Rzymie**) w domostwach moich, prosząc, żeby mi się wreszcie udało za waszą Bożą przyjąć do was.

b1 (11) Pragn **Paweł chce usłużyć** wierzącym otrzymaną łaską) chowego daru łaski dla umocnienia was,

D (12) To znaczy, aby doznać was **Wspólnota wiary**) wiarę, waszą i moją.

C1 a2 **Pragnienie Pawła, by spotkać wierzących w Rzymie**) to zamierzałem przybyć do was, lecz aż do tej chwili miałem przeszkodę,

b2 (13b) aby ze **Pawła liczy, że jego służba wyda owoc w wierzących**) rodów.

B1 **Paweł w służbie Ewangelii**) w mądrych i niemądrych *jestem dłużnikiem*. (15) Tak więc, jeśli o mnie ewangelię i wam w Rzymie.

A1 **Wiara jeszcze**) wstydzę się ewangelii Chrystusowej, jest ona bowiem mocą Bożą ku zbawieniu, najpierw Żyda, potem Greka, (17) Bo usprawiedliwienie Boże w niej *jest objawiane*, z wiary w wiarę, jak napisano: A sprawiedliwy z wiary żyć będzie.

A1 (14) Ja sam zaś, bracia moi, mam pewność co do was, że i wy jesteście pełni dobroci, napełnieni umiejętnością wszelkiego rodzaju i możecie jedni drugich pouczać. (15) Jednak napisałem do was, bracia, tu i ówdzie nieco śmielej, chcąc wam to odświeżyć w pamięci, a to na mocy łaski, która mi jest dana przez Boga, (16) żebym był dla pogan sługą Chrystusa Jezusa, sprawującym świętą służbę zwiastowania ewangelii Bożej, aby poganie stali się ofiarą przyjemną, poświęconą przez Ducha Świętego. (17) Mam tedy powód do chluby w Chrystusie Jezusie ze służby dla Boga. (18) Nie odważę się bowiem mówić o czymkolwiek, czego Chrystus nie dokonał przeze mnie, aby przywieść pogan do posłuszeństwa słowem i czynem, (19) przez moc znaków i cudów oraz przez moc Ducha Świętego, tak iż, począwszy od Jerozolimy i okolicznych krajów aż po Ilirję, rozkrzewiłem ewangelię Chrystusową.

B1 (20) A przy tym chluba moja było głosić ewangelię nie tam, gdzie imię Chrystusa było znane, abym nie budował na cudzym fundamencie, (21) lecz jak napisano: *którym nie zostało oznajmione o Nim, zobaczą, i którzy nie usłyszeli, zrozumieją.* (22) Dlatego też często miałem przeszkody, które mi nie dozwoliły przyjść do was; (23) lecz teraz, nie mając już pola pracy w tych stronach, a pragnąc już od wielu lat przyjść do was, (24) *gdybym więc udawał się do Hiszpanii, mam nadzieję więc, przechodząc, ujrzeć was i przez was zostać wyprawionym tam, jeślibym wami najpierw trochę nasycony został.*

A2 (25) A teraz idę do Jerozolimy z posługą dla świętych. (26) *Postanowiły bowiem Macedonia i Achaja wspólnotę jakoś wyrazić względem ubogich świętych, tych w Jerozolimie.* (27) Tak jest, postanowiły, bo też w samej rzeczy są ich dłużnikami, gdyż jeżeli poganie stali się uczestnikami ich dóbr duchowych, to powinni usłużyć im dobrami doczesnymi. (28) Gdy więc załatwię tę sprawę i doręczę im ten *owoc*, wybiorę się - *wstępując po drodze do was* – do Hiszpanii. (29) A wiem, że idąc do was, przyjdę z pełnią błogosławieństwa Chrystusowego. (30) *Zachęcam* was tedy, bracia, przez Pana naszego, Jezusa Chrystusa, i przez miłość Ducha, abyście wespół ze mną walczyli w modlitwach, zanoszonych za mnie do Boga, (31) bym został wyrwany z rąk niewierzących w Judei i by posługa moja dla Jerozolimy została dobrze przyjęta przez świętych,

B2 (32) tak iżbym za wolą Bożą z radością przyszedł do was i wśród was zaznał odpoczynku.

SEKCJA C1 - Rz 15,14-32 (BW+kor.)

A1 (14) Ja sam zaś, bracia moi, mam pewność co do was, że i wy jesteście pełni dobroci, napełnieni umiejętnością w wielkiego rodzaju i możecie jedni drugich nauczać (15) Jednak napisałem do was, bracia, tu i ówdzie nieco przez Boga, (16) żebym był dla was przykładem i chwały Bożej, aby poganie stali się chlubą w Chrystusie Jezusie ze służby dla Boga. (18) Nie odważę się bowiem mówić o czymkolwiek, czego Chrystus nie dokonał przeze mnie, aby przywieść pogan do posłuszeństwa słowem i czynem, (19) przez moc znaków i cudów oraz przez moc Ducha Świętego, tak iż, począwszy od Jerozolimy i okolicznych krajów aż po Ilirię, rozkrzewiłem ewangelię Chrystusową.

WARSTWA I

Przykład ofiarnej służby Pawła jako Żyda na rzecz pogan.
Zachęta Pawła skierowana do rodaków by i oni stali się pomocą dla pogan.

B1 (20) A przy tym chlubą moją było głosić ewangelię nie tam, gdzie imię Chrystusa było znane, abym nie budował na czyimś wierzchu, jak powiedziano o Nim, zobacz, i którzy nie dozwolili przyjąć go, aby nie przywrócić mi chwały, którą ja pragnąc już od wielu lat przyjąć chciałem, aby przez was i waszą służbę, przechoǳąc, ujrzeć was i przez was zostać wyprawionym tam, jeśli bym wami najpierw trochę nasycony został.

Paweł zapowiada swoją wizytę w Rzymie i wyraża nadzieję zyskania zachęty przez spotkanie tamtejszych chrześcijan.

A2 (25) A teraz idę do Jerozolimy z posługą dla świętych. (26) Postanowiły bowiem Macedonia i Achaja wspólnotę i ja, abyśmy posługiwali im, to powiniemy im służyć im dobrami, jak powiedział Pan - wstępując po drodze do was - w służbę Chrystusową. (30) Zachęcam was tedy, bracia, przez Pana naszego, Jezusa Chrystusa, i przez miłość Ducha, abyście wspólnie ze mną walczyli w modlitwach, zanoszonych za mnie do Boga, (31) bym został wyrwany z rąk niewierzących w Judei i by posługa moja dla Jerozolimy została dobrze przyjęta przez świętych,

Wola Pawła usłużenia wierzącym w Rzymie.
Przykład poczucia jedności wierzących z pogan z wierzącymi z Żydów (akt wsparcia dla wierzących w Jerozolimie).

WARSTWA II

B2 (32) tak iżbym z waszą pomocą i służbą, przechoǳąc, ujrzeć was i przez was zostać wyprawionym tam, jeśli bym wami najpierw trochę nasycony został.

Paweł zapowiada wizytę w Rzymie i wyraża nadzieję na odpoczynek wśród tamtejszych chrześcijan.

WARSTWA II

Nadzieja Pawła na odebranie zachęty płynącej ze spotkania i wspólnego czasu z wierzącymi w Rzymie

WARSTWA I

Różnorakie oddanie sobie nawzajem wierzących w ramach posiadanych darów i potrzeb

WARSTWA I

- Uznanie Pawła dla rodaków (mają dostateczne wyposażenie i poznanie do usługiwania innym).
- Paweł wspiera (swoją łaską/darem) liderów z judeochrześcijan, by również starali się być sługami pogan.
- Paweł daje siebie za przykład służby i oddania Chrystusowi przez poświęcenie w zwiastowaniu Dobrej Nowiny.
- Paweł włącza się w pomoc od poganochrześcijan z Achai i Macedonii dla wierzących w Jerozolimie.
- Postawa poganochrześcijan (pomoc materialna) jako przykład zrozumienia planu Boga by wszyscy wierzący mieli poczucie jedności i współzależności.
- Paweł prosi o modlitwę, by powiodła się jego misja w Jerozolimie (by nie spotkał się z postawami odrzucenia = niewiary).

WARSTWA II

- Akcent całej warstwy skupia się na pragnieniu spotkania i doznaniu radości i odpoczynku przez Pawła pośród chrześcijan w Rzymie
- Paweł łączy pragnienie spotkania z otwarciem nowego pola misyjnego – Hiszpanii (kolejny przykład oddania służbie Chrystusowi).
- Paweł stara się wciągnąć wierzących w jego misję, ale też dołączyć do wizji jedności wierzących i służby razem Chrystusowi.

A1

A1 a (14) Ja sam zaś, bracia moi, mam pewność co do was, że i wy jesteście pełni dobroci, napełnieni umiejętnością wszelkiego rodzaju i możecie jedni drugich pouczać.

b (15) Jednak napisałem do was, bracia, tu i ówdzie nieco śmielej, chcąc wam to odświeżyć w pamięci, a to na mocy łaski, która mi jest dana przez Boga,

c (16a) żebym był dla pogan sługą Chrystusa Jezusa, sprawującym świętą służbę zwiastowania ewangelii Bożej,

d (16b) *aby poganie stali się ofiarą przyjemną, poświęconą przez Ducha Świętego.*

c1 (17) Mam tedy powód do chluby w Chrystusie Jezusie ze służby dla Boga.

b1 (18) Nie odważę się bowiem mówić o czymkolwiek, czego Chrystus nie dokonał przeze mnie, aby przywieść pogan do posłuszeństwa słowem i czynem,

a1 (19) przez moc znaków i cudów oraz przez moc Ducha Świętego, tak iż, począwszy od Jerozolimy i okolicznych krajów aż po Ilirię, rozkrzewiłem ewangelię Chrystusową.

A2

jakoś wyrazić względem ubogich świętych, tych w Jerozolimie. (27) Tak jest, postanowiły, bo też w samej rzeczy są ich dłużnikami, gdyż jeżeli poganie stali się uczestnikami ich dóbr duchowych, to powinni usłużyć im dobrami doczesnymi. (28) Gdy więc załatwię tę sprawę i doręczę im ten *owoc*, wybiorę się - *wstępując po drodze do was* – do Hiszpanii. (29) A wiem, że idąc do was, przyjdę z pełnią błogosławieństwa Chrystusowego. (30) *Zachęcam* was tedy, bracia, przez Pana naszego, Jezusa Chrystusa, i przez miłość Ducha, abyście wspólnie ze mną walczyli w modlitwach, zanoszonych za mnie do Boga, (31) bym został wyrwany z rąk niewierzących w Judei i by posługa moja dla Jerozolimy została dobrze przyjęta przez świętych,

B2 (32) tak iżbym za wolą Bożą z radością przyszedł do was i wśród was zabrał odpoczynek.

SEKCJA C1 - Rz 15,14-32 (BW+kor.)

A1 (14) Ja sam zaś, bracia moi, mam pewność co do was, że i wy jesteście pełni dobroci, napełnieni umiejętnością wszelkiego rodzaju i możecie jedni drugich pouczać. (15) Jednak napisałem do was, bracia, tu i ówdzie nieco śmielej, chcąc wam to odświeżyć w pamięci, a to na mocy łaski, która mi jest dana przez Boga, (16) żebym był dla pogan sługą Chrystusa Jezusa, sprawującym świętą służbę zwiastowania ewangelii Bożej, aby poganie stali się ofiarą przyjemną, poświęconą przez Ducha Świętego. (17) Mam tedy powód do chluby w Chrystusie Jezusie ze służby dla Boga. (18) Nie odważę się bowiem mówić o czymkolwiek, czego Chrystus nie dokonał przeze mnie, aby przywieść pogan do posłuszeństwa słowem i czynem, (19) przez moc znaków i cudów oraz przez moc Ducha Świętego, tak iż, począwszy od Jerozolimy i okolicznych krajów aż po Ilirię, rozkrzewiłem ewangelię Chrystusową.

A2 a a (25) A teraz idę do Jerozolimy z posługą dla świętych.

b (26) *Postanowiły bowiem Macedonia i Achaja wspólnotę jakoś wyrazić względem ubogich świętych, tych w Jerozolimie.*

c (27a) Tak jest, postanowiły, bo też w samej rzeczy są ich dłużnikami,

b1 (27b) gdyż jeżeli poganie stali się uczestnikami ich dóbr duchowych, to powinni usłużyć im dobrami doczesnymi.

A2 a1 (28a) Gdy więc załatwię tę sprawę i doręczę im ten *owoc*,

b a1 (28b) wybiorę się

b1 (28b) - *wstępując po drodze do was*

a2 (28c) – do Hiszpanii.

b2 (29) *A wiem, że idąc do was, przyjdę z pełnią błogosławieństwa Chrystusowego.*

a1 a1 (30) *Zachęcam was tedy, bracia, przez Pana naszego, Jezusa Chrystusa, i przez miłość Ducha, abyście wspólnie ze mną walczyli w modlitwach, zanoszonych za mnie do Boga,*

b1 (31a) bym został wyrwany z rąk niewierzących w Judei

a2 (31b) i by posługa moja dla Jerozolimy

b2 (31c) została dobrze przyjęta przez świętych,

SEKCJA C1 - Rz 15,14-32 (BW+kor.)

A1 (14) Ja sam zaś, bracia moi, mam pewność co do was, że i wy jesteście pełni dobroci, napełnieni umiejętnością wszelkiego rodzaju i możecie jedni drugich pouczać. (15) Jednak napisałem do was, bracia, tu i ówdzie nieco śmielej, chcąc wam to odświeżyć w pamięci, a to na mocy łaski, która mi jest dana przez Boga, (16) żebym był dla pogan sługą Chrystusa Jezusa, sprawującym świętą służbę zwiastowania ewangelii Bożej, aby poganie stali się ofiarą przyjemną, poświęconą przez Ducha Świętego. (17) Mam tedy powód do chwały w Chrystusie Jezusie ze służby dla Boga. (18) Nie odważę się bowiem mówić o czymkolwiek, czego Chrystus nie dokonał przeze mnie, aby przywieść was do Boga, Ojca Pana naszego Jezusa Chrystusa, przez Ducha Świętego, który jest w was i który jest w moim sercu.

B1

B1 a1 (20) A przy tym chlubą moją było głosić ewangelię nie tam, gdzie imię Chrystusa było znane, abym nie budował na cudzym fundamencie, (21) lecz jak napisano: *którym nie zostało oznajmione o Nim, zobaczą, i którzy nie usłyszeli, zrozumieją.*

b1 (22) Dlatego też często miałem przeszkody, które mi nie dozwoliły przyjść do was;

a2 (23) lecz teraz, nie mając już pola pracy w tych stronach,

b2 (23b) a pragnąc już od wielu lat przyjść do was,

a3 (24a) *gdybym więc udawał się do Hiszpanii,*

b3 (24b) *mam nadzieję więc, przechodząc, ujrzeć was i przez was zostać wyprawionym tam, jeślibym wami najpierw trochę nasycony został.*

A2 (25) A teraz, bracia, jak już powiedziałem, nie mam już pola pracy w tych stronach, gdyż jak już powiedziałem, jestem doczesnym i ciałem, i dlatego mam nadzieję zobaczyć was i przez was zostać wyprawionym do Hiszpanii, jeśli to Bóg pozwoli. Tedy, bracia, przez Pana naszego, Jezusa Chrystusa, i przez miłość Ducha, abyscie wspólnie ze mną walczyli w modlitwach, zanoszonych za mnie do Boga, (31) bym został wyrwany z rąk niewierzących w Judei i by posługa moja dla Jerozolimy została dobrze przyjęta przez świętych,

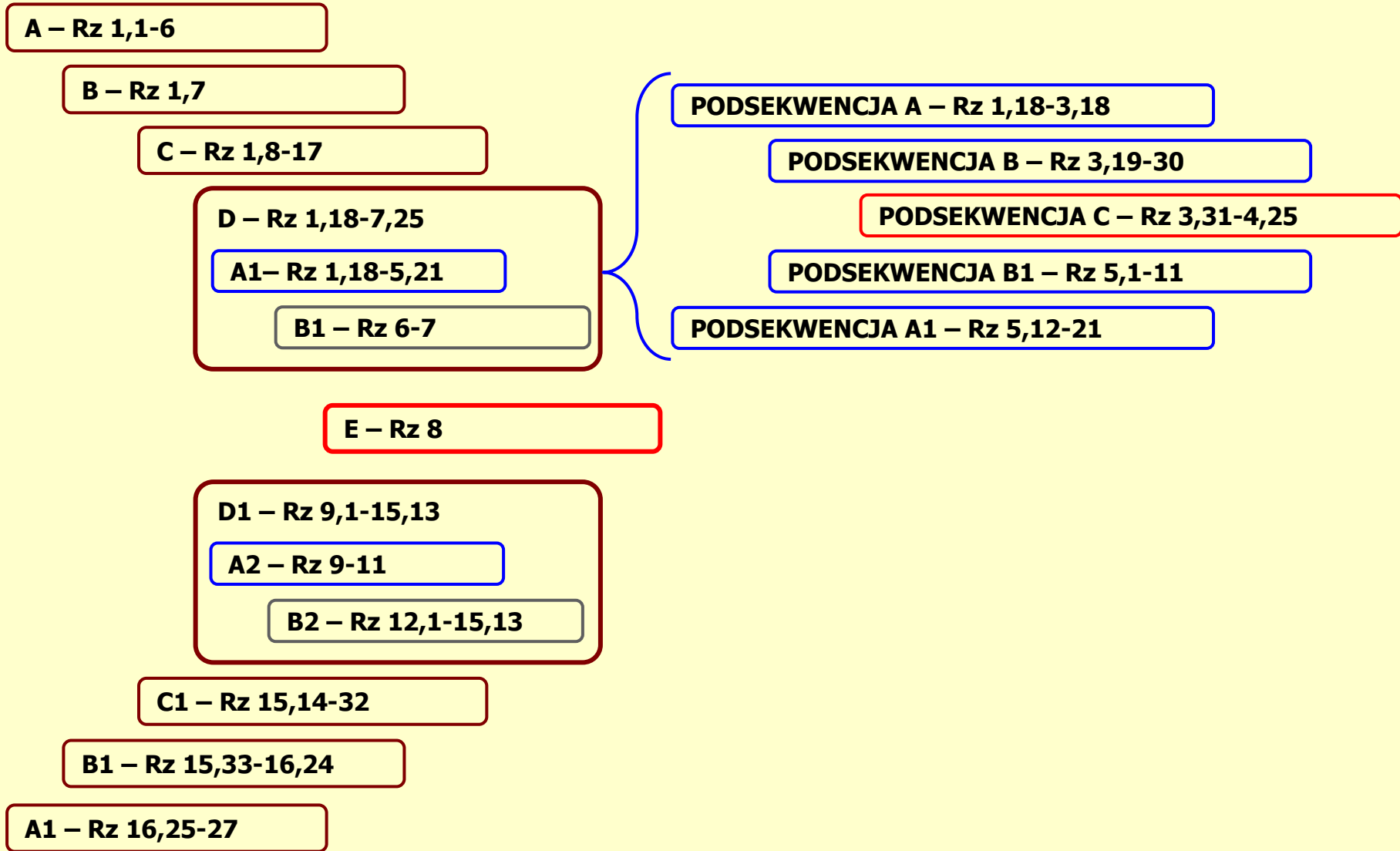
B2

B2 (32) tak iżbym za wolą Bożą z radością przyszedł do was i wśród was zaznał odpoczynku.

**Wprowadzenie
do SEKWENCJI A1 [1,18-5,21]
w SEKCJI D [1,18-7,25]**

Gdzie jesteśmy

SEKWENCJA A1 (i A2) – główny kierunek

SEKWENCJA A1 – Rz 1,18-5,21

PODSEKWENCJA A – Rz 1,18-3,18

PODSEKWENCJA B – Rz 3,19-30

PODSEKWENCJA C – Rz 3,31-4,25

PODSEKWENCJA B1 – Rz 5,1-11

PODSEKWENCJA A1 – Rz 5,12-21

SEKWENCJA A2 – Rz 9,1-11,36

PODSEKWENCJA A – Rz 9,1-5

PODSEKWENCJA B – Rz 9,6-28

PODSEKWENCJA C – Rz 9,29-10,10

PODSEKWENCJA B1 – Rz 11,11-24

PODSEKWENCJA A1 – Rz 11,25-36

Wywód Pawła skupia się na argumentacji skierowanej do judeochrześcijan. Ukazuje jaki plan Boga był od początku i jak teraz w Chrystusie został ukazany wszystkim ludziom.

Ci, którzy dostrzegają w Jezusie Chrystusie Odkupiciela (Wybawiciela) i odpowiadają zaufaniem, doświadczają pojednania z Bogiem (niezależnie od Prawa) i wchodzą do rodziny Boga.

SEKCJA D/ SEKWENCJA A1 [Rz 1,18-5,21] – układ treści

PODSEKWENCJA A [Rz 1,18-3,18] – Łaska Boga w stosunku do Żydów (dar świadectwa pism) i pogan (dar Chrystusa) na tle tarć pomiędzy wierzącymi i, generalnie, złej kondycji moralnej człowieka – powszechność podlegania złu.

PODSEKWENCJA B [Rz 3,19-30] – W Chrystusie objawiła się Boża sprawiedliwość przez odpuszczenie win i dar łaski pojednania dla każdego, kto zaufa Chrystusowi, niezależnie od uczynków Prawa. Pojednanie i usprawiedliwienie jest wyłącznym dziełem Boga w Chrystusie.

PODSEKWENCJA C [Rz 3,31-4,25] – Obszerna argumentacja oparta na świadectwie Prawa, przez przykład Abrahama, oraz Pism, przez słowa Dawida, na rzecz usprawiedliwienia przez wiarę i odpuszczenia win niezależnie od Prawa.

PODSEKWENCJA B1 [Rz 5,1-11] – Wierzący, w rezultacie doświadczenia pojednania w Chrystusie, zyskują nadzieję dopełnienia się ich odkupienia. Duch Święty utwierdza w nich świadectwo o miłości Boga. Chrystus jest czytelnym znakiem miłości Boga i woli wydobywania człowieka ze stanu zagubienia.

PODSEKWENCJA A1 [Rz 5,12-21] – Łaska Boga w dziele Chrystusa, to dar niewspółmiernie przewyższający zło człowieka, to odpowiedź Boga na stan powszechnego upadku człowieka ku przebaczeniu i pojednaniu.

SEKCJA D/ SEKWENCJA A1 [Rz 1,18-5,21] – układ treści

PODSEKWENCJA A [Rz 1,18-3,18] – Łaska Boga w stosunku do Żydów (dar świadectwa pism) i pogan (dar Chrystusa) na tle tarć pomiędzy wierzącymi i, generalnie, złej kondycji moralnej człowieka – powszechność podlegania złu.

PODSEKWENCJA B [Rz 3,19-30] – W Chrystusie objawiła się Boża sprawiedliwość przez odpuszczenie win i dar łaski pojednania dla każdego, kto zaufa Chrystusowi, niezależnie od uczynków Prawa. Pojednanie i usprawiedliwienie jest wyłącznym dziełem Boga w Chrystusie.

PODSEKWENCJA C [Rz 3,31-4,25] – Obszerna argumentacja oparta na świadectwie Prawa, przez przykład Abrahama, oraz Pism, przez słowa Dawida, na rzecz usprawiedliwienia przez wiarę i odpuszczenia win niezależnie od Prawa.

PODSEKWENCJA B1 [Rz 5,1-11] – Wierzący, w rezultacie doświadczenia pojednania w Chrystusie, zyskują nadzieję dopełnienia się ich odkupienia. Duch Święty utwierdza w nich świadectwo o miłości Boga. Chrystus jest czytelnym znakiem miłości Boga i woli wydobywania człowieka ze stanu zagubienia.

PODSEKWENCJA A1 [Rz 5,12-21] – Łaska Boga w dziele Chrystusa, to dar niewspółmiernie przewyższający zło człowieka, to odpowiedź Boga na stan powszechnego upadku człowieka ku przebaczeniu i pojednaniu.

Czas na pytania

i małą przerwę – 5 min.

PODSEKWENCJA A1

[1,18-3,18]

FRAGMENTY A i A1 – WARSTWA I (BW)

FRAGMENT A

[Rz1] (18) Albowiem gniew Boży z nieba objawia się przeciwko wszelkiej bezbożności i nieprawości ludzi, którzy przez nieprawość tłumią prawdę. (19) Ponieważ to, co o Bogu wiedzieć można, jest dla nich jawne, gdyż Bóg im to objawił. (20) Bo niewidzialna jego istota, to jest wiekuista jego moc i bóstwo, mogą być od stworzenia świata oglądane w dziełach i poznane umysłem, tak iż nic nie mają na swoją obronę, (21) dlatego że poznawszy Boga, nie uwielbili go jako Boga i nie złożyli mu dziękczynienia, lecz znikczemnieli w myślach swoich, a ich nierozumne serce pograżyło się w ciemności. (22) Mienili się mądrymi, a stali się głupi. (23) I zamienili chwałę nieśmiertelnego Boga na obrazy przedstawiające śmiertelnego człowieka, a nawet ptaki, czworonożne zwierzęta i płazy; (24) dlatego też wydał ich Bóg na łup pożądliwości ich serc ku nieczystości, aby bezczęścili ciała swoje między sobą, (25) ponieważ zamienili Boga prawdziwego na fałszywego i oddawali cześć, i służyli stworzeniu zamiast Stwórcy, który jest błogosławiony na wieki. Amen. (26) Dlatego wydał ich Bóg na łup sromotnych namiętności; kobiety ich bowiem zamieniły przyrodzone obcowanie na obcowanie przeciwne naturze, (27) podobnie też mężczyźni zaniechali przyrodzonego obcowania z kobietą, zapalali jedni ku drugim żądzą, mężczyźni z mężczyznami popełniając sromotę i ponosząc na sobie samych należną za ich zboczenie karę. (28) A ponieważ nie uważali za wskazane uznać Boga, przeto wydał ich Bóg na pastwę niecznych zmysłów, aby czynili to, co nie przystoi; (29) są oni pełni wszelkiej nieprawości, złości, chciwości, nikczemności, pełni są również zazdrości, morderstwa, zwady, podstępny, podłości; (30) potwarcy, oszczercy, nienawidzący Boga, zuchwali, pyszni, chełpliwi, wynalazcy złego, rodzicom nieposłuszni; (31) nierozumni, niestali, bez serca, bez litości; (32) oni, którzy znają orzeczenie Boże, że ci, którzy to czynią, winni są śmierci, nie tylko to czynią, ale jeszcze pochwalają tych, którzy to czynią.

FRAGMENT A1

[Rz3] (10) jak napisano: Nie ma ani jednego sprawiedliwego, (11) nie masz, kto by rozumiał, nie masz, kto by szukał Boga; (12) wszyscy zboczyli, razem stali się nieużytecznymi, nie masz, kto by czynił dobrze, nie masz ani jednego. (13) Grobem otwartym jest ich gardło, językami swoimi knują zdradę, jad żmij pod ich wargami; (14) usta ich są pełne przekleństwa i gorzkości; (15) nogi ich są skore do rozlewu krwi, (16) spustoszenie i nędza na ich drogach, (17) a drogi pokoju nie poznali. (18) Nie ma bojaźni Bożej przed ich oczami.

PODSEKWENCJA A [Rz 1,18-3,18] – układ treści

FRAGMENT A [Rz 1,18-32] – Upadek moralny i umysłowy człowieka w wyniku odwrócenia się od Stworzyciela; w upadkach człowiek ponosi karę przez to, co sam wybrał i czym zastąpił poddanie Bogu; podkreślenie powszechności zła człowieka.

Fragmenty powtarzają:

- bunt przeciw Bogu, brak poszukiwania Boga i poddania się Mu
- brak zrozumienia i poznania u człowieka (upadek w sferze mentalnej)
- listy nieprawości człowieka – obraz zapaści moralnej człowieka
- powszechność podlegania złu
- ostatecznie człowiek zwraca się przeciw sobie i drugiemu człowiekowi

FRAGMENT A

Upadek człowieka jest ukazany jako spirala, bunt → brak zdolności rozumienia, brak poznania → głupota → poddawanie się nicości, tj. bałwochwalstwu → stopniowe wyniszczanie swojej godności jako stworzenia Bożego (zachowania homoseksualne).
Człowiek w głupocie odwraca/ burzy pierwotny stan stworzenia.

FRAGMENT A1

Fragment to mozaika myśli z wielu miejsc ST.
Upadek człowieka podkreślają tu szczególnie niszczące zachowania i postawy skierowane przeciw drugiemu człowiekowi. Bunt Izraela jest szczególnie jaskrawy ze względu na świadomość i doświadczenia Boga Jahwe.

FRAGMENT A1 [Rz 3,10-18] – Świadczenie Słowa o moralnym upadku Izraela na przestrzeni historii – jego stan odstępstwa od Boga stawia Żydów obok wszystkich innych ludzi (Żydom również brak poddania Bogu i szukania Go, odrzucają Jego drogę pokoju).

FRAGMENT B

[Rz2] (1) Nie ma przeto usprawiedliwienia dla ciebie, kimkolwiek jesteś, człowiecze, który sądzisz; albowiem, sądząc drugiego, siebie samego potępiasz, ponieważ ty, sędzia, czynisz to samo. (2) Bo wiemy, że sąd Boży słusznie spada na tych, którzy takie rzeczy czynią. (3) Czy mniemasz, człowiecze, który osądzasz tych, co takie rzeczy czynią, a sam je czynisz, że ujdiesz sądu Bożego? (4) Albo może lekceważysz bogactwo jego dobroci i cierpliwości, i pobłażliwości, nie zważając na to, że dobroć Boża do upamiętania cię prowadzi? (5) Ty jednak przez zatwardziałość swoją i nieskruszone serce gromadzisz sobie gniew na dzień gniewu i objawienia sprawiedliwego sądu Boga, (6) który odda każdemu według uczynków jego: (7) tym, którzy przez trwanie w dobrym uczynku dążą do chwały i czci, i nieśmiertelności, da żywot wieczny; (8) tych zaś, którzy o uznanie dla siebie zabiegają i sprzeciwiają się prawdzie, a hołdują nieprawości, spotka gniew i pomsta. (9) Tak, utrapienie i ucisk spadnie na duszę każdego człowieka, który popełnia złe, najprzód Żyda, potem i Greka, (10) a chwała i cześć, i pokój każdemu, który czyni dobrze, najpierw Żydowi, a potem i Grekowi. (11) Albowiem u Boga nie ma względu na osobę. (12) Bo ci, którzy bez zakonu zgrzeszyli, bez zakonu też poginą; a ci, którzy w zakonie zgrzeszyli, przez zakon sądzeni będą;

FRAGMENT B1

[Rz3] (4b) Wszak Bóg jest wierny, a każdy człowiek jest kłamcą, jak napisano: Abyś się okazał sprawiedliwym w słowach swoich i zwyciężył, gdy będziesz sądzony. (5) Jeśli bowiem nasza nieprawość uwydatnia sprawiedliwość Bożą, to cóż powiemy? Czyż Bóg jest niesprawiedliwy, gdy gniew wywiera? Po ludzku mówię. (6) Z pewnością nie! Bo jak Bóg ma sądzić ten świat? (7) Jeśli przez moje kłamstwo prawda Boża tym bardziej przyczynia się do chwały jego, to dlaczego jeszcze i ja miałbym być sądzony jako grzesznik? (8) I czyż jest tak, jak nas spotwarzają i jak niektórzy powiadają, że my mówimy: Czyńmy złe, aby przyszło dobre? Potępienie takich jest sprawiedliwe. (9) Cóż więc? Przewyższamy ich? Wcale nie! Albowiem już przedtem obwiniliśmy Żydów i Greków o to, że wszyscy są pod wpływem grzechu,

PODSEKWENCJA A [Rz 1,18-3,18] – układ treści

FRAGMENT A [Rz 1,18-32] – Upadek od Stworzyciela; w upadkach człowieka poddanie Bogu; podkreślenie powszechności

FRAGMENT B

To wezwanie do wierzących, by odstąpili od wzajemnych oskarżeń i potępień. W sądach pomiędzy nimi Bóg nie będzie stronniczy. To, czego doświadczyli od Boga, doznanie zmiłowania i cierpliwości ku opamiętaniu, powinni przenieść na relacje z innymi wierzącymi.

FRAGMENT B [Rz 2,1-12] – Bóg okaże wierzącym łaskę lub sąd, stosownie do ich postaw; wezwanie do odstąpienia od wzajemnego osądzania i od wynoszenia się nad drugich - ich kondycja moralna nie daje im do tego prawa (razem polegają jedynie na łasce Boga).

Fragmenty powtarzają:

- Bóg ma wyłączną pozycję do sądu nad człowiekiem
- powszechność złej kondycji moralnej człowieka
- istnieje droga zyskania życia i nagrody od Boga
- motyw braku zrozumienia sytuacji

FRAGMENT B1 [Rz 3,4b-9] – Boża władza nad światem ludzi podległych grzechowi. Bóg kieruje swoim planem wybawienia człowieka posługując się łaską i sądem. W swoim działaniu Bóg rozróżnia pomiędzy ludźmi zbuntowanymi, a tymi, którzy Go szukają i ufają Mu.

FRAGMENT A1 [Rz 3,10-18] – Świadek historii – jego stan odstępowania od Boga i również brak poddania Bogu i szukania

FRAGMENT B1

Podkreśla wspólnotę wszystkich wierzących i odróżnia ich od tych ludzi, którzy trwają w buncie. Zbuntowani nie tylko oczerniają wierzących, ale też kompletnie nie pojmują Bożego dzieła i łaski.

FRAGMENTY C i C1 – WARSTWA III (BW)

FRAGMENT C

[Rz2] (13) gdyż nie ci, którzy zakonu słuchają, są sprawiedliwi u Boga, lecz ci, którzy zakon wypełniają, usprawiedliwieni będą. (14) Skoro bowiem poganie, którzy nie mają zakonu, z natury czynią to, co zakon nakazuje, są sami dla siebie zakonem, chociaż zakonu nie mają; (15) dowodzą też oni, że treść zakonu jest zapisana w ich sercach; wszak świadczy o tym sumienie ich oraz myśli, które nawzajem się oskarżają lub też biorą w obronę; (16) będzie to w dniu, kiedy według ewangelii mojej Bóg sądzić będzie ukryte sprawy ludzkie przez Jezusa Chrystusa. (17) Jeśli tedy ty mienisz się Żydem i polegasz na zakonie, i chlubisz się Bogiem, (18) i znasz wolę jego, i umiesz rozróżnić dobre od złego, będąc pouczonym przez zakon, (19) i uważasz siebie samego za wodza ślepych, za światłość dla tych, którzy są w ciemności, (20) za wychowawcę nierozumnych, za nauczyciela dzieci, mającego w zakonie ucieleśnienie wiedzy i prawdy, (21) ty więc, który uczysz drugiego, siebie samego nie pouczasz? Który głosisz, żeby nie kradziono, kradniesz? (22) Który mówisz, żeby nie cudzołożono, cudzołożysz? Który wstręt czujesz do bałwanów, dopuszczasz się świętokradztwa? (23) Który się chlubisz zakonem, przez przekraczanie zakonu bezczęścisz Boga? (24) Albowiem z waszej winy, jak napisano, poganie bluźnią imieniu Bożemu. (25) Bo obrzezanie jest pożyteczne, jeśli przestrzegasz zakonu; jeśli jednak jesteś przestępcą zakonu, obrzezanie twoje stało się nieobrzezaniem. (26) Jeśli więc ten, który nie ma obrzezania, zachowuje przykazania zakonu, czyż jego nieobrzezanie nie będzie poczytane za obrzezanie? (27) Przeto ten, który cieleśnie jest nieobrzezany, a wypełnia zakon, będzie sądził ciebie, który mimo litery zakonu i obrzezania jesteś przestępcą zakonu. (28) Albowiem nie ten jest Żydem, który jest nim na zewnątrz, i nie to jest obrzezanie, które jest widoczne na ciele, (29) ale ten jest Żydem, który jest nim wewnątrz, i to jest obrzezanie, które jest obrzezaniem serca, w duchu, a nie według litery; taki ma chwałę nie u ludzi, lecz u Boga.

FRAGMENTY C i C1 – WARSTWA III (BW)

FRAGMENT C1

[Rz3] (3) Bo co z tego, że niektórzy nie uwierzyli? Czyż niewierność ich zniweczy wierność Bożą? (4a) Z pewnością nie!

PODSEKWENCJA A [Rz 1,18-3,18] – układ treści

FRAGMENT A [Rz 1,18-32] – Upadek moralny i umysłowy człowieka w wyniku odwrócenia się od Stworzyciela; w upadkach człowieka poddanie Bogu; podkreślenie powszechności

FRAGMENT B [Rz 2,1-12] – Ewangelizacja pogan; wezwanie do odstąpienia od waleczności; kondycja moralna nie daje im do tego prawa (razem polegają jedynie na łasce Boga).

FRAGMENT C
Ukazana w centrum niewierność i arogancja Żydów w stosunku do pogan sugeruje, że dotarcie Dobrej Nowiny do pogan, to raczej akt wierności Boga swoim obietnicom i planowi wybawienia człowieka niż właściwa służba Izraela w świecie.

FRAGMENT C [Rz 2,13-29] – Potępienie wyniosłości Żydów i ich wina za zły obraz Boga wśród pogan; odpowiedź wiary pogan i spełnienie się obietnicy Boga

Fragmenty powtarzają motyw wierności

- Niewierności Izraela zostaje przeciwstawiona wierność Boga

FRAGMENT C1 [Rz 3,3-4a] – Wierność Boga Izraelowi przewyższa niewierność Żydów (podkreślenie zachowania się wiary u części Żydów).

FRAGMENT B1 [Rz 3,4b-9] – Boża władza nad światem ludzi podległych grzechowi. Bóg kieruje swoim planem wybawienia człowieka posługując się łaską i sądem. W swoim działaniu Bóg rozróżnia pomiędzy ludźmi zbuntowanymi, a tymi, którzy Go szukają i ufają Mu.

FRAGMENT A1 [Rz 3,10-18] – Świadczenie Słowa o moralnym upadku Izraela na przestrzeni historii – jego stan odstępstwa od Boga stawia Żydów obok wszystkich innych ludzi (Żydom również brak poddania Bogu i szukania Go, odrzucają Jego drogę pokoju).

(1) Czymże więc góruje Żyd? Albo co za pożytek jest z obrzezania?

(2) Wielki pod każdym względem.

Przede wszystkim ten, że im zostały powierzone wyrocznie Boże.

PODSEKWENCJA A [Rz 1,18-3,18] – układ treści

FRAGMENT A [Rz 1,18-32] – Upadek moralny i umysłowy człowieka w wyniku odwrócenia się od Stworzyciela; w upadkach człowiek ponosi karę przez to, co sam wybrał i czym zastąpił poddanie Bogu; podkreślenie powszechności zła człowieka.

FRAGMENT B [Rz 2,1-12] – Bóg okaże wierzącym łaskę lub sąd, stosownie do ich postaw; wezwanie do odstąpienia od wzajemnego osądzania i od wynoszenia się nad drugich - ich kondycja moralna nie daje im do tego prawa (razem polegają jedynie na łasce Boga).

FRAGMENT C [Rz 2,13-29] – Potępienie wyniosłości Żydów i ich wina za zły obraz Boga wśród pogan; odpowiedź wiary pogan i spełnienie się obietnicy Boga

FRAGMENT D [Rz 3,1-2] – Podkreślenie wartości Izraela; główną wartością bycia Żydem jest przynależność do społeczności, którą Bóg obdarzył swoim słowem.

FRAGMENT C1 [Rz 3,3-4a] – Wierność Boga Izraelowi przewyższa niewierność Żydów (podkreślenie zachowania się wiary u części Żydów).

FRAGMENT B1 [Rz 3,4b-9] – Boża władza nad światem ludzi podległych grzechowi. Bóg kieruje swoim planem wybawienia człowieka posługując się łaską i sądem. W swoim działaniu Bóg rozróżnia pomiędzy ludźmi zbuntowanymi, a tymi, którzy Go szukają i ufają Mu.

FRAGMENT A1 [Rz 3,10-18] – Świadczenie Słowa o moralnym upadku Izraela na przestrzeni historii – jego stan odstępstwa od Boga stawia Żydów obok wszystkich innych ludzi (Żydom również brak poddania Bogu i szukania Go, odrzucają Jego drogę pokoju).

PODSEKWENCJA A [Rz 1,18-3,18] – układ treści

FRAGMENT A [Rz 1,18-32] – Upadek moralny i umysłowy człowieka w wyniku odwrócenia się od Stworzyciela; w upadkach człowiek ponosi karę przez to, co sam wybrał i czym zastąpił poddanie Bogu; podkreślenie powszechności zła człowieka.

FRAGMENT B [Rz 2,1-12] – Bóg okaże wierzącym łaskę lub sąd, stosownie do ich postaw; wezwanie do odstąpienia od wzajemnego osądzania i od wynoszenia się nad drugich - ich kondycja moralna nie daje im do tego prawa (razem polegają jedynie na łasce Boga).

FRAGMENT C [Rz 2,13-29] – Potępienie wyniosłości Żydów i ich wina za zły obraz Boga wśród pogan; odpowiedź wiary pogan i spełnienie się obietnicy Boga

FRAGMENT D [Rz 3,1-2] – Podkreślenie wartości Izraela; główną wartością bycia Żydem jest przynależność do społeczności, którą Bóg obdarzył swoim słowem.

FRAGMENT C1 [Rz 3,3-4a] – Wierność Boga Izraelowi przewyższa niewierność Żydów (podkreślenie zachowania się wiary u części Żydów).

FRAGMENT B1 [Rz 3,4b-9] – Boża władza nad światem ludzi podległych grzechowi. Bóg kieruje swoim planem wybawienia człowieka posługując się łaską i sądem. W swoim działaniu Bóg rozróżnia pomiędzy ludźmi zbuntowanymi, a tymi, którzy Go szukają i ufają Mu.

FRAGMENT A1 [Rz 3,10-18] – Świadczenie Słowa o moralnym upadku Izraela na przestrzeni historii – jego stan odstępstwa od Boga stawia Żydów obok wszystkich innych ludzi (Żydom również brak poddania Bogu i szukania Go, odrzucają Jego drogę pokoju).

PODSEKWENCJA A [Rz 1,18-3,18] – relacje

WARSTWA I

To mroczny obszar rozmyślnego odrzucenia Boga, powszechnego zła i świadomości winy.

To też zdefiniowanie sytuacji człowieka i potrzeby ratunku.

WARSTWY II-III

Plan i łaska Boga, a odpowiedzi człowieka

AKCENT

To afirmacja żydostwa ze względu rolę w planie Boga – przechowali świadectwo Bożego Słowa o planie dla człowieka.

WARSTWY II-IV

Wypowiedź Pawła, pomimo różnych wypowiedzi krytycznych i przykładów złych postaw, ostatecznie warstwy te są zdecydowanie pozytywne w stosunku do WARSTWY I. Widać w nich bowiem kierunek działania Boga: wybawienie człowieka.

FRAGMENT A [Rz 1,18-32] – Uwikłanie się człowieka w zło w wyniku odwrócenia się od Stworzyciela; powszechność zła człowieka.

FRAGMENT B [Rz 2,1-12] – Tylko Bóg ma prawo sądu pomiędzy wierzącymi - przestroga przed sądem dla wierzących w Rzymie.

FRAGMENT C [Rz 2,13-29] – Sami Żydzi są winni za zły obraz Boga wśród pogan. W tle: uznanie dla wiary poganochrześcijan.

FRAGMENT D [Rz 3,1-2] – Podkreślenie wartości bycia Żydem; wartość wynika z przynależności do ludu, który Bóg obdarzył swoim Słowem.

FRAGMENT C1 [Rz 3,3-4a] – Wierność Boga Izraelowi przewyższa niewierność części Żydów (podkreślenie częściowego odstępstwa).

FRAGMENT B1 [Rz 3,4b-9] – Boża władza nad światem dokonuje się przez sąd i łaskę

FRAGMENT A1 [Rz 3,10-18] – Świadectwo Słowa o moralnym upadku Izraela – stan moralny Żydów jest taki, jak wszystkich innych ludzi.

WARSTWA IV
FRAGMENT D [Rz 3,1-2]

Przywilej Żydów to dostęp do Bożego świadectwa
i udział w Bożym planie.

WARSTWA III
FRAGMENT C [2,13-29] i C1 [Rz 3,3-4a]

Wierność Boga pomimo niewierności Izraela

WARSTWA II
FRAGMENTY B [2,1-12] i B1 [Rz 3,4b-9]

Jedna kondycja – dwie drogi

WARSTWA I
FRAGMENTY A [Rz 1,18-32] i A1 [Rz 3,10-18]

Bunt przeciw Bogu pogrąża człowieka w stanie sądu;
człowiek gubi samego siebie i zwraca się przeciwko innym

Czas na pytania

i małą przerwę – 5 min.

Stary i nowy umysł

Rz 1,18-32 (BW+kor.)

(18) ~~objawia się bowiem gniew Boży z nieba przeciwko wszelkiej bezbożności i nieprawości ludzi, którzy~~
prz ~~jest dla nich jawne, gdyż Bóg~~
im ~~nie mogą być> poznawane~~
<u ~~nie mają na swoją obronę,~~

Człowiek jest w stanie winy i nie może się od niej wymówić.
Na zło Bóg odpowiada gniewem, gdyż ludzie świadomie odrzucili
(ignorują) dostępne im świadectwo o Stworzycielu.

(21) dlatego że poznawszy Boga, nie uwielbili go jako Boga i nie złożyli mu dziękczynienia, lecz znikczemnieli w myślach swoich, a ich nierozumne serce pogrążyło się w ciemności. (22) Mienili się mądrymi, a stali się głupi. (23) I zamienili chwałę nieśmiertelnego Boga na obrazy przedstawiające śmiertelnego człowieka, a nawet ptaki, czworonożne zwierzęta i płazy; (24) dlatego też wydał ich Bóg na łup pożądliwości ich serc ku nieczystości, aby bezczęścili ciała swoje między sobą, (25) ponieważ ~~zamiast Stwórcy,~~
który jest ~~zamiast Stwórcy,~~
kobiety ich ~~zamiast Stwórcy,~~
też mężczyźni zaniechali przyrodzonego obcowania z kobietą, zapalali jedni ku drugim żądzą, mężczyźni z mężczyznami popełniając sromotę i ponosząc na sobie samych należną za ich zboczenie karę. (28) A ponieważ nie uważali za wskazane uznać Boga, przeto wydał ich Bóg na pastwę niecznych zmysłów, aby czynili to, co nie przystoi;

Obraz stopniowej autodegradacji człowieka jako Bożego stworzenia;
stacanie się człowieka, to konsekwencja świadomego odrzucenia uznania
Boga nad sobą i poddania się Mu.

(29) ~~sa oni pełni wszelkiej nieprawości. złości. chciwości. nikczemności. pełni są również zazdrości,~~
mo ~~cy Boga, zuchwali, pyszni,~~
che ~~z serca, bez litości; (32) oni,~~
któ ~~to czynią, ale jeszcze~~

Ludzie czynią bezprawie w świadomości śmiertelnej winy.
Człowiek czyni najrozmaitsze bezprawie, świadomie poszerza sferę zła.

pochwalają tych, którzy to czynią.

Rz 1,18-20 & 1,29-32 (BW+kor.)

(18) **A a1** (18a) objawia się bowiem gniew Boży z nieba przeciwko wszelkiej bezbożności i nieprawości ludzi,
b1 (18b) **którzy przez nieprawość tłumią prawdę.**

a2 a (19a) Ponieważ to, co o Bogu wiedzieć można,

b (19b) jest dla nich jawne,

c (19c) gdyż Bóg im to objawił.

b1 (20a) Bo niewidzialne jego, od stworzenia świata w dziełach <mogą być> poznawane <umysłem> i jest oglądane,

a1 (20b) to jest wiekuista jego moc i bóstwo,

b2 (20c) **tak iż nic nie mają na swoją obronę,**

też mężczyźni zaniechali przyrodzonego obcowania z kobietą, zapalali jedni ku drugim żądzą, mężczyźni z mężczyznami popełniając sromotę i ponosząc na sobie samych należną za ich zboczenie karę. (28) A ponieważ nie uważali za wskazane uznać Boga, przeto wydał ich Bóg na pastwę niecznych zmysłów, aby czynili to, co nie przystoi;

(29) są oni pełni wszelkiej nieprawości, złości, chciwości, nikczemności, pełni są również zazdrości, morderstwa, zwady, podstęp, podłości; (30) potwarcy, oszczercy, nienawidzący Boga, zuchwali, pyszni, chełpliwi, wynalazcy złego, rodzicom nieposłuszni; (31) nierozumni, niestali, bez serca, bez litości; (32) oni, którzy znają orzeczenie Boże, że ci, którzy to czynią, winni są śmierci, nie tylko to czynią, ale jeszcze pochwalają tych, którzy to czynią.

Rz 1,18-20 & 1,29-32 (BW+kor.)

(18) **A a1** (18a) objawia się bowiem gniew Boży z nieba przeciwko wszelkiej bezbożności i nieprawości ludzi,

przez
im to
<um

b1 (18b) którzy przez nieprawość tłumią prawdę.

a2 a (19a) Ponieważ to, co o Bogu wiedzieć można,

b (19b) jest dla nich jawne,

c (19c) gdyż Bóg im to objawił.

b1 (20a) Bo niewidzialne jego, od stworzenia świata w dziełach <mogą być> poznawane <umysłem> i jest oglądane,

a1 (20b) to jest wiekuista jego moc i bóstwo,

b2 (20c) tak iż nic nie mają na swoją obronę,

też mężczyźni zapiechali przynudzonego obcowania z kobieta zapałali jedni ku drugim żądza

A1 a (29) są oni pełni wszelkiej nieprawości, złości, chciwości, nikczemności, pełni są również zazdrości, morderstwa, zwady, podstęp, podłości; (30) potwarcy, oszczercy, nienawidzący Boga, zuchwali, pyszni, chełpliwi, wynalazcy złego, rodzicom nieposłuszni; (31) nierozumni, niestali, bez serca, bez litości;

(29)
mora
cheł
któr
poch

b (32a) oni, którzy znają orzeczenie Boże, że ci, którzy to czynią, winni są śmierci,

a1 (32b) nie tylko to czynią, ale jeszcze pochwalają tych, którzy to czynią.

zy
dyż Bóg

li się
jące
ich

twórcy,
ętności;
podobnie

czenie
ecnych

ni,
) oni,

Rz 1,21-28 (BW+kor.)

B a1 (21a) dlatego że poznawszy Boga, nie uwielbili go jako Boga i nie złożyli mu dziękczynienia,
b1 (21b) lecz znikczemnieli w myślach swoich, a ich nierozumne serce pograżyło się w ciemności.
(22) Mienili się mądrymi, a stali się głupi.

C a1 (23a) I zamienili chwałę nieśmiertelnego Boga

b1 (23b) na obrazy przedstawiające śmiertelnego człowieka, a nawet ptaki, czworonożne zwierzęta i płazy;

c1 (24a) dlatego też wydał ich Bóg na łup pożądliwości ich serc ku nieczystości,

d1 (24b) aby bezczęścili ciała swoje między sobą,

a2 (25a) ponieważ zamienili *Prawdę* Boga na fałszywego

b2 (25b) i oddawali cześć, i służyli stworzeniu zamiast Stwórcy, który jest błogosławiony na wieki. Amen.

c2 (26a) Dlatego wydał ich Bóg na łup sromotnych namiętności;

d2 a1 (26b) kobiety ich bowiem zamieniły przyrodzone obcowanie

b1 (26c) na obcowanie przeciwne naturze,

a2 (27a) podobnie też mężczyźni zaniechali przyrodzonego obcowania z kobietą,

b2 (27b) zapalali jedni ku drugim żądzą, mężczyźni z mężczyznami
popołniając sromotę i ponosząc na sobie samych należną za ich
zboczenie karę.

B1 a2 (28a) A ponieważ nie uważali za wskazane uznać Boga,

b2 (28b) przeto wydał ich Bóg na pastwę niecznych zmysłów, aby czynili to, co nie przystoi;

Rz 2,13-28 (BW+kor.)

(13) Gdyż nie ci, którzy zakonu słuchają, są sprawiedliwi u Boga, lecz ci, którzy zakon wypełniają, usprawiedliwieni będą. (14) Skoro bowiem poganie, którzy nie mają zakonu, z natury czynią to, co zakon nakazuje, *ci, chociaż zakonu nie mają* są sami dla siebie zakonem; (15) dowodzą też oni, że treść zakonu jest zapisana w ich sercach; wszak świadczy o tym sumienie ich oraz myśli, które nawzajem się oskarżają lub też biorą w obronę, (16) *w dniu, gdy sądzi Bóg ukryte sprawy ludzi, według mojej ewangelii, poprzez Chrystusa Jezusa.*

(17) Jeśli tedy ty mienisz się Żydem i polegasz na zakonie, i chlubisz się Bogiem, (18) i znasz wolę jego, i umiesz rozróżnić dobre od złego, będąc pouczonym przez zakon, (19) i uważasz siebie samego za wodza ślepych, za światłość dla tych, którzy są w ciemności, (20) za wychowawcę nierozumnych, za nauczyciela dzieci, mającego w zakonie ucieleśnienie wiedzy i prawdy, (21) ty więc, który uczysz drugiego, siebie samego nie pouczasz? Który głosisz, żeby nie kradziono, kradniesz? (22) Który mówisz, żeby nie cudzołożono, cudzołożysz? Który wstręt czujesz do bałwanów, dopuszczasz się świętokradztwa? (23) Który się chlubisz zakonem, przez przekraczanie zakonu bezczęścisz Boga?

(24) *Bo imię Boga z waszego powodu jest spotwarzane wśród pogan, jak jest napisane.*

(25) Bo obrzezanie jest pożyteczne, jeśli przestrzegasz zakonu; jeśli jednak jesteś przestępcą zakonu, obrzezanie twoje stało się nieobrzezaniem. (26) Jeśli więc ten, który nie ma obrzezania, zachowuje przykazania zakonu, czyż jego nieobrzezanie nie będzie poczytane za obrzezanie? (27) Przeto ten, który cielesnie jest nieobrzezany, a wypełnia zakon, będzie sądził ciebie, który mimo litery zakonu i obrzezania jesteś przestępcą zakonu. (28) *Bowiem ktoś nie według tego, co widoczne jest Żydem ani to widoczne na ciele – (prawdziwym) obrzezaniem (29) ale ten w ukryciu Żyd i obrzezanie serca, w duchu, a nie według litery taki ma pochwałę nie od ludzi, lecz od Boga.*

Rz 2,13-28 (BW+kor.)

(13)
uspr
nak
zapi
bior
Jezu

A a a1 (13a) Gdyż nie ci, którzy zakonu słuchają,
b1 (13b) są sprawiedliwi u Boga,
a2 (13c) lecz ci, którzy zakon wypełniają,
b2 (13d) usprawiedliwieni będą.

b a1 (14a) Skoro bowiem poganie,
b1 (14b) którzy nie mają zakonu,
c1 (14c) z natury czynią to, co zakon nakazuje,
a2 (14d) ci,
b2 (14e) *choć zakonu nie mają,*
c2 (14f) są sami dla siebie zakonem;
a3 (15a) dowodzą też oni,
b3 (15b) że treść zakonu jest zapisana w ich sercach;
c3 (15c) *wszak świadczy o tym sumienie ich oraz myśli, które nawzajem się oskarżają lub też biorą w obronę;*

(25)
obrz
zako
niec
zako
obrz
od ludzi, lecz od Boga.

a1 (16) *w dniu, gdy sędzi Bóg ukryte sprawy ludzi, według mojej ewangelii, poprzez Chrystusa Jezusa.*

Księga Jeremiasza 31,31-33

- (31) Oto idą dni - mówi Pan - że zawrę z domem izraelskim i z domem judzkim nowe przymierze.
- (32) Nie takie przymierze, jakie zawarłem z ich ojcami w dniu, gdy ich ująłem za rękę, aby ich wyprowadzić z ziemi egipskiej, które to przymierze oni zerwali, chociaż Ja byłem ich Panem - mówi Pan -
- (33) lecz takie przymierze zawrę z domem izraelskim po tych dniach, mówi Pan: ***Złożę mój zakon w ich wnętrzu i wypiszę go na ich sercu. Ja będę ich Bogiem, a oni będą moim ludem.***

Księga Ezechiela 36,20-25

„(20) Lecz gdy przybyli do narodów, wtedy tam, dokądkolwiek przybyli, znieważali moje święte imię, gdyż mówiono o nich: Oni są ludem Pana, musieli wyjść z jego ziemi. (21) Wtedy żal mi było mojego świętego imienia, które znieważył dom izraelski wśród ludów, do których przybył. (22) Dlatego tak powiedz domowi izraelskiemu: Tak mówi Wszechmocny Pan: Ja działałam nie ze względu na was, domu izraelski, lecz ze względu na moje święte imię, które znieważyliście wśród ludów, do których przybyliście. (23) Dlatego uświęcę wielkie moje imię, znieważone wśród narodów, bo znieważyliście je wśród nich; i poznają ludy, że Ja jestem Pan - mówi Wszechmocny Pan - gdy na ich oczach okażę się święty wśród was. (24) I zabiorę was spośród narodów, i zgromadzę was ze wszystkich ziem; i sprowadzę was do waszej ziemi, (25) i pokropię was czystą wodą, i będziecie czyści od wszystkich waszych nieczystości i od wszystkich waszych bałwanów oczyszczę was.

(26) I dam wam serce nowe, i ducha nowego dam do waszego wnętrza, i usunę z waszego ciała serce kamienne, a dam wam serce mięsiste."

(13)
usp
nak
zapi
bior
Jezu

A a a1 (13a) Gdyż nie ci, którzy zakonu słuchają,
b1 (13b) są sprawiedliwi u Boga,
a2 (13c) lecz ci, którzy zakon wypełniają,
b2 (13d) usprawiedliwieni będą.

b a1 (14a) Skoro bowiem poganie,
b1 (14b) którzy nie mają zakonu,
c1 (14c) z natury czynią to, co zakon nakazuje,
a2 (14d) ci,
b2 (14e) *choć zakonu nie mają,*
c2 (14f) są sami dla siebie zakonem;
a3 (15a) dowodzą też oni,
b3 (15b) że treść zakonu jest zapisana w ich sercach;
c3 (15c) *wszak świadczy o tym sumienie ich oraz myśli, które nawzajem się oskarżają lub też biorą w obronę;*

(25)
obrz
zako
niec
zako
obrz
od ludzi, lecz od Boga.

a1 (16) *w dniu, gdy sędzi Bóg ukryte sprawy ludzi, według mojej ewangelii, poprzez Chrystusa Jezusa.*

Rz 2,13-28 (BW+kor.)

(13) G
uspra
nakaz
zapisa
biorą
Jezus

A1 a1 a1 (25a) Bo obrzezanie jest pożyteczne, jeśli przestrzegasz zakonu;
b1 (25b) jeśli jednak jesteś przestępcą zakonu,
c1 (25c) obrzezanie twoje stało się nieobrzezaniem.
a2 (26a) Jeśli więc ten, który nie ma obrzezania,
b2 (26b) zachowuje przykazania zakonu,
c2 (26c) czyż jego nieobrzezanie nie będzie poczytane za obrzezanie?

b1 a1 (27a) *I sądzić będzie to, z natury nieobrzezane*
b1 (27b) - *zakon wypełniające,*
a2 (27c) *ciebie, tego w obecności litery i obrzezania*
b2 (27d) - *przestępcę zakonu.*

a2 a1 (28a) *Bowiem ktoś nie według tego, co widoczne jest Żydem*
b2 (28b) *ani to widoczne na ciele – (prawdziwym) obrzezaniem*
a2 (29a) *ale ten w ukryciu Żyd*
b2 (29b) *i obrzezanie serca, w duchu, a nie według litery*

b2 (29b) *taki ma pochwałę nie od ludzi, lecz od Boga.*

(25) B
obrze
zakon
nieobr
zakon
obrze
od ludzi, lecz od Boga.

Rz 2,17-24 (BW+kor.)

(13) uspra
naka
zapis
biora
Jezu

B a (17) Jeśli tedy ty mienisz się Żydem i polegasz na zakonie, i chlubisz się Bogiem,

b a (18) i znasz wolę jego, i umiesz rozróżnić dobre od złego,
będąc pouczonym przez zakon,

b aa1 (19a) i uważasz siebie samego za wodza

bb1 (19b) ślepych,

aa2 (19c) za światłość

bb2 (19d) dla tych, którzy są w ciemności,

aa3 (20a) za wychowawcę

bb3 (20b) nierozumnych,

aa4 (20c) za nauczyciela

bb4 (20d) dzieci,

a1 (20e) mającego w zakonie ucieleśnienie wiedzy i prawdy,

c (21a) ty więc, który uczysz drugiego,

c1 (21b) siebie samego nie uczysz?

(25) obrze
zako
nieob
zako
obrze
od lu

b1 a1 (21c) Który głosisz, żeby nie kradziono,

b1 (21d) kradniesz?

a2 (22a) Który mówisz, żeby nie cudzołożono,

b2 (22a) cudzołożysz?

a3 (22c) Który wstręt czujesz do bałwanów,

b3 (22d) dopuszczasz się świętokradztwa?

a1 (23) Który się chlubisz zakonem, przez przekraczanie zakonu bezczęścisz Boga?

B1 (24) *Bo imię Boga z waszego powodu jest spotwarzane wśród pogan, jak jest napisane.*

Zapoczątkowany we FRAGMENTE A motyw mądrości oraz, z drugiej strony, pomieszania wartości i braku trzeźwego myślenia, które wywołał bunt, Paweł będzie używał prawie w całym liście. Wiąże się z nim temat służenia Bogu w duchu, tj. swoim umysłem, w sferze wewnętrznej (patrz Rz 1,9 ; 7,22-25 ; 12,1-2).

Od tego miejsca motyw starego i odnowionego sposobu myślenia, odnowienia umysłu (serca) człowieka, jako potencjału do życia poddanego Bogu, Paweł rozwija aż do kluczowych akcentów SEKCJI D i D1, tj. do SEKWENCJI B1 (Rz 6-7) i B2 (Rz 12-15,13).

Z tego powodu czytelnik LdRz powinien bacznie śledzić pojawiające się w tekście wszelkie powroty do tego wątku, sygnalizowane np. przez obrazy nowego lub starego sposobu myślenia oraz przez pojawiające się słowa takie jak:

- mądrość,
- głupota, nierozumność, zatwardziałość,
- poznanie, brak poznania,
- serce, rozum, umysł, sumienie,
- myśleć, rozumieć,
- wewnętrzny człowiek
- duch

Źródła argumentów Pawła

Czy argumentacja Pawła jest oryginalna czy czerpie z tradycji?

W argumentacji Pawła pojawia się kilka ciekawych rzeczy:

- jasne stwierdzenie o możliwości wyprowadzenia wniosku o Bogu Stworzycielu przez obserwację dzieł stworzonych
- podkreślenie wartości umysłu oraz możliwości poznawczych człowieka w stosunku do odkrycia Boga
- obraz ogłupienia w wyniku odwrócenia się od Boga, odrzucenia Jego władzy nad sobą i poczucia moralnego zobowiązania
- idea kary i sądu poprzez konsekwencje rzeczy, które zostały wybrane zamiast Boga
- rozróżnienie w sądzie Boga pomiędzy tymi, którzy go szukają, a tymi, którzy go odrzucają
- doświadczenie miłosierdzia Boga jako lekcja do przyjęcia postawy miłosierdzia dla innych ludzi

(1) Głupi już z natury są wszyscy ludzie, którzy nie poznali Boga: z dóbr widzialnych nie zdołali poznać Tego, który jest, patrząc na dzieła nie poznali Twórcy, (2) lecz ogień, wiatr, powietrze czyże, gwiazdy dokoła, wodę burzliwą lub światła niebieskie uznali za bóstwa, które rządzą światem. (3) Jeśli urzeczeni ich pięknem wzięli je za bóstwa - winni byli poznać, o ile wspanialszy jest ich Władca, stworzył je bowiem Twórca piękności; (4) a jeśli ich moc i działanie wprawiły ich w podziw - winni byli z nich poznać, o ile jest potężniejszy Ten, kto je uczynił. (5) Bo z wielkości i piękna stworzeń poznaje się przez podobieństwo ich Stwórcę. (6) Ci jednak na mniejszą zasługują nagane, bo wprowadzili błędnie, ale Boga szukają i pragną Go znaleźć. (7) Obracają się wśród Jego dzieł, badają, i ulegają pozorom, bo piękne to, na co patrzą. (8) Ale i oni nie są bez winy: (9) jeśli się bowiem zdobyli na tyle wiedzy, by móc ogarnąć wszechświat - jakże nie mogli rychlej znaleźć jego Pana?

Mdr 12,1-27 BT w. IV

(1) Bo we wszystkim jest Twoje nieśmiertelne tchnienie. (2) Dlatego nieznacznie karzesz upadających i strofujesz, przypominając, w czym grzeszą, by wyzbywszy się złości, w Ciebie, Panie, uwierzyli. (3) Bo i dawnych mieszkańców Twojej świętej ziemi (4) znenawidziłeś za ich postęпки tak obrzydliwe: czarnoksięstwa, nieczne obrzędy, (5) bezlitosne zabijanie dzieci, krwiożercze - z ludzkich ciał i krwi - biesiady wtajemniczonych spośród bractwa, (6) i rodziców mordujących niewinne istoty. Chciałeś ich wytracić ręką naszych przodków, (7) by godnych otrzymała osadników - dzieci Boże - ta ziemia, u Ciebie nad wszystkie cenniejsza. (8) Ale i ich jako ludzi oszczędzałeś! Zesłałeś na nich szerszenie wyprzedzające Twe wojsko, by ich niszczyły stopniowo. (9) Mogłeś wydać bezbożnych sprawiedliwym w bitwie lub naraz wygubić przez bestie okrutne czy też wyrokiem bezlitosnym. (10) Lecz karząc powoli, dawałeś miejsce nawróceniu, chociaż dobrze wiedziałeś, że ich pochodzenie nikczemne, a złość ich jest wrodzona i nie odmieni się ich usposobienie na wieki, (11) bo to było plemię od początku przekłete. I nie z obawy przed kimś pozostawiałeś grzechy ich bez kary. (12) Któż Ci bowiem powie: «Cóżeś to uczynił?» Albo kto się oprze Twemu wyrokowi? Któż Ciebie pozwie za wytracenie narodów, któreś Ty uczynił? Albo któż powstanie przeciw Tobie jako obrońca ludzi nieprawych? (13) Ani bowiem nie ma oprócz Ciebie boga, co ma pieczę nad wszystkim, abyś miał dowodzić, że nie sądzisz niesprawiedliwie, (14) ani się z Tobą nie będzie mógł spierać król czy władca o tych, których ukarałeś. (15) Tyś sprawiedliwy i rządysz wszystkim sprawiedliwie: skazać kogoś, kto nie zasłużył na karę, uważasz za niegodne Twojej potęgi. (16) Podstawą Twojej sprawiedliwości jest Twoja potęga, wszechwładza Twa sprawia, że wszystko oszczędzasz. (17) Moc swą przejawiasz, gdy się nie wierzy w pełnię Twojej potęgi, i karzesz zuchwalstwo świadomych. (18) Potęgą władasz, a sądzisz łagodnie i rządysz nami z wielką oględnością, bo do Ciebie należy moc, gdy zechcesz. (19) Nauczyłeś lud swój tym postępowaniem, że sprawiedliwy powinien być dobrym dla ludzi. I wlałeś synom swym wielką nadzieję, że po występkach dajesz nawrócenie. (20) Jeśli bowiem wrogów swych dzieci, chociaż winnych śmierci, karałeś z taką oględnością i pobłażaniem, dając czas i miejsce, by się od zła odwrócili, (21) z jakże wielką czułością sądziłeś swych synów, których przodkom dawałeś przysięgi i przymierza, pełne wspaniałych obietnic. (22) Kiedy nas karcisz - wrogów naszych chłosczesz tysiąckrotnie, byśmy pamiętali o dobroci Twojej, gdy sądzimy, i oczekiwali miłosierdzia, gdy na nas sąd przyjdzie. (23) Stąd i tych, co w głupocie swej żyli bezbożnie, skarałeś przez ich własne bezceństwa. (24) Bo też zabłąkali się zbyt daleko na drogach błędu, biorąc za bogów najlichsze z najpodlejszych zwierząt, zwiedzeni na wzór nierozsądnych dzieci. (25) Więc też jak dzieciom nierozumnym zesłałeś im karę na ośmieszenie. (26) Ale ci, których ośmieszające kary nie nawróciły, doświadczą sądu godnego Boga. (27) Bo na co się sami w udręce oburzali, tym właśnie pokarani, co mieli za bogów, dostrzegli Tego, którego przedtem znać nie chcieli, i uznali za Boga prawdziwego. I dlatego przyszła na nich ostateczna kara.

Dodatki

Rz 2,1-12 (BW+kor.)

A a1 (1) Nie ma przeto usprawiedliwienia dla ciebie, kimkolwiek jesteś, człowiecze, który sądzisz; albowiem, sądząc drugiego, siebie samego potępiasz, ponieważ ty, sędzia, czynisz to samo.

b1 (2) *Wiemy zaś*, że sąd Boży słusznie spada na tych, którzy takie rzeczy czynią.

a2 (3) Czy mniemasz, człowiecze, który osądzasz tych, co takie rzeczy czynią, a sam je czynisz, że ujdiesz sądu Bożego? (4) Albo może bogactwo jego dobroci i cierpliwości, i pobłażliwości *lekceważysz*, nie zważając na to, że dobroć Boża do upamiętania cię prowadzi? (5) *Stosownie zaś <do> zatwardziałości twojej i <twego> niezdolnego do nawrócenia serca gromadzisz sobie samemu gniew na dzień gniewu i objawienia się sprawiedliwego sądu Boga,*

b2 (6) który odda każdemu według uczynków jego:

B a1 (7a) Tym, którzy przez trwanie w dobrym uczynku dążą do chwały i czci, i nieśmiertelności,

b1 (7b) da żywot wieczny;

a2 (8a) Tych zaś, którzy o uznanie dla siebie zabiegają i sprzeciwiają się prawdzie, a hołdują nieprawości,

b2 (8b) spotka gniew i pomsta.

A1 a (9) Tak, utrapienie i ucisk spadnie na duszę każdego człowieka, który popełnia złe, najprzód Żyda, potem i Greka, (10) A chwała i cześć, i pokój każdemu, który czyni dobrze, najpierw Żydowi, a potem i Grekowi.

b (11) Albowiem u Boga nie ma względu na osobę.

a1 (12) Bo ci, którzy bez zakonu zgrzeszyli, bez zakonu też poginą; a ci, którzy w zakonie zgrzeszyli, przez zakon sążeni będą;

Rz 2,1-12 (BW+kor.)

A

A a1 a (1a) Nie ma przeto usprawiedliwienia dla ciebie, kimkolwiek jesteś, człowiecze, który sądzisz;

a2

b (1b) albowiem, sądząc drugiego,

b1 (1b) siebie samego potępiasz,

a1 (1c) ponieważ ty, sędzia, czynisz to samo.

b1 (2) *Wiemy zaś, że sąd Boży słusznie spada na tych, którzy takie rzeczy czynią.*

a2 a (3) Czy mniemasz, człowiecze, który osądzasz tych, co takie rzeczy czynią, a sam je czynisz, że ujdiesz sądu Bożego?

b (4) Albo może bogactwo jego dobroci i cierpliwości, i pobłażliwości *lekceważysz*, nie zważając na to, że dobroć Boża do upamiętania cię prowadzi?

a1 (5) *Stosownie zaś <do> zatwardziałości twojej i <twego> niezdolnego do nawrócenia serca gromadzisz sobie samemu gniew na dzień gniewu i objawienia się sprawiedliwego sądu Boga,*

A

b2 (6) *który odda każdemu według uczynków jego:*

a potem i Grekowi.

b (11) Albowiem u Boga nie ma względu na osobę.

a1 (12) Bo ci, którzy bez zakonu zgrzeszyli, bez zakonu też poginą; a ci, którzy w zakonie zgrzeszyli, przez zakon sądzeni będą;

Rz 2,1-12 (BW+kor.)

A a1 (1) Nie ma przeto usprawiedliwienia dla ciebie, kimkolwiek jesteś, człowiecze, który sądzisz; albowiem, sądząc drugiego, siebie samego potępiasz, ponieważ ty, sędzia, czynisz to samo.

b1 (2) Wiemy zaś, że sąd Boży słusznie spada na tych, którzy takie rzeczy czynią.

a2 (3) Czy mniemasz, człowiecze, który osądzasz tych, co takie rzeczy czynią, a sam je czynisz, że ujdiesz

A1 a a1 (9a) Tak, utrapienie i ucisk spadnie na duszę każdego człowieka,

b1 (9b) który popełnia złe,

c1 (9c) najprzód Żyda,

d1 (9d) potem i Greka,

a2 (10a) A chwała i cześć, i pokój każdemu,

b2 (10b) który czyni dobrze,

c2 (10c) najpierw Żydowi,

d2 (10d) a potem i Grekowi.

b (11) Albowiem u Boga nie ma względu na osobę.

A **a1 a1** (12a) Bo ci, którzy bez zakonu zgrzeszyli,

b1 (12b) bez zakonu też poginą;

a2 (12c) a ci, którzy w zakonie zgrzeszyli,

b2 (12d) przez zakon sądzeni będą;

a1

A (4b) *Niech się okaże, że Bóg jest prawdomówny, a każdy człowiek jest kłamcą, jak napisano: Abyś się okazał sprawiedliwym w słowach swoich i zwyciężył, gdy będziesz sądzony Ty.*

B a1 (5a) Jeśli bowiem nasza nieprawość uwydatnia sprawiedliwość Bożą, to cóż powiemy?

b1 (5b) Czyż Bóg jest niesprawiedliwy, gdy gniew wywiera?

c1 (5c) Po ludzku mówię.

d1 (6) Z pewnością nie! Bo jak Bóg ma sądzić ten świat?

a2 (7a) Jeśli przez moje kłamstwo prawda Boża tym bardziej przyczynia się do chwały jego,

b2 (7b) to dlaczego jeszcze i ja miałbym być sądzony jako grzesznik?

c2 (8a) I czyż jest tak, jak nas spotwarzają i jak niektórzy powiadają, że my mówimy: Czyńmy złe, aby przyszło dobre?

d2 (8b) Potępienie takich jest sprawiedliwe.

A1 (9) Cóż więc? Przewyższamy ich? Wcale nie! Albowiem już przedtem obwiniliśmy Żydów i Greków o to, że wszyscy są pod wpływem grzechu,

- A** (10) Jak napisano: Nie ma ani jednego sprawiedliwego,
- B** (11) nie masz, kto by rozumiał, nie masz, kto by szukał Boga; (12a) wszyscy zboczyli,
- C** (12b) razem stali się nieużytecznymi, nie masz, kto by czynił dobrze, nie masz ani jednego.
- D** (13) Grobem otwartym jest ich gardło, językami swoimi knują zdradę, jad żmij pod ich wargami; (14) usta ich są pełne przekleństwa i gorzkości;
- C1** (15) nogi ich są skore do rozlewu krwi, (16) spustoszenie i nędza na ich drogach,
- B1** (17) a drogi pokoju nie poznali.
- A1** (18) Nie ma bojaźni Bożej przed ich oczami.

Dziękuję za uwagę

To już koniec na dzisiaj.